

LIBRIS

We know
books

AIDEN THOMAS

BĂIETII DIN CIMITIR

Traducere din limba engleză
de Ioana Filat

2023

UNU

Nu se putea spune că Yadriel ar fi încălcat proprietatea cuiva. Doar locuia în cimitir de-o viață. Însă clar încălca o limită, trecând într-o zonă moral ambiguă, dacă pătrundea prin efracție în biserică.

Chiar și așa, dacă tot își propusese să dovedească, în sfârșit, că e brujo, trebuia să săvârșească ritualul în prezența Sfintei Morți.

Care îl aștepta acolo, în biserică.

Yadriel s-a furișat pe lângă căsuța familiei lui din fața cimitirului, cu termosul negru, plin cu sânge de găină, lovindu-i ritmic coapsa. Restul lucrurilor de care avea nevoie pentru ceremonie le pusese bine în rucsac. El și Maritza, vară-sa, s-au lăsat în jos, pe sub ferestrele din față, cu grijă să nu dea cu capul de pervazuri.

Pe perdele jucau siluetele brujx care sărbătoreau înăuntru. Râsetele și muzica se risipeau prin cimitir. Yadriel s-a oprit și s-a ghemuit în întuneric, să se asigure că nu e nimeni în jur, apoi a sărit jos de pe verandă și a luat-o la fugă. Maritza s-a luat imediat după el, pașii răsunându-i în tandem cu ai lui, și au gonit împreună pe alei pietruite și prin toate bălțile.

Yadriel își simțea inima bătându-i tare în piept când și-a trecut degetele peste cărămizile ude din zidul unui columbar, căutând semne care să trădeze că erau brujoși din garda de noapte la cimitir. Printre responsabilitățile bărbaților se număra și să stea de pază la cimitir, să se asigure că spiritele morților nu se țineau de rele. Rar se întâmpla să ajungă acolo un spirit maligno, așa că, în rondurile lor, brujoși mai mult se asigurau că nu se strecuraseră străini peste ziduri, curățau mormintele de buruieni și făceau alte lucrări de întreținere.

Auzind cântec de chitară în față, Yadriel s-a ascuns după un sarcofag, trăgând-o pe Maritza după el. Când a aruncat un ochi după colț, l-a văzut pe Felipe Mendez rezemat de un mormânt, cântând la vihuela și din gură. Felipe nu locuia de mult timp la cimitirul cu brujoși. Data morții sale, de acum nici o săptămână, era săpată în lespeda de lângă el.

Brujoși știau că e un spirit aproape fără să-l vadă. Bărbații și femeile din comunitate îl simțeau sub forma unei adieri reci sau a unei furnicături în adâncurile minții. Era una dintre puterile cu care-i dăruise Sfânta lor. Puteri de viață și de moarte: capacitatea de a simți boala și rana în trupurile celor vii și de a vedea morții și a putea vorbi cu ei.

Desigur, nu prea aveai ce face cu un asemenea talent într-un cimitir care gemea de spirite. În locul frisonului neașteptat, când mergea prin cimitirul cu brujoși, Yadriel simțea mereu o gădilătură rece pe gât.

Pe întuneric, de-abia deslușea trupul transparent al lui Felipe. Degetele lui se mișcau spectral, ca prin ceață, ciupind strunele vihuelei – priponul lui, obiectul la care ținea cel mai mult, care-l lega de tărâmul celor vii. Felipe nu era pregătit încă să se desprindă și să plece spre viața de apoi.

Își făcea veacul la cimitir, cântându-și melodiile, cu tot felul de brujoși vii sau moarte dându-i târcoale. Iubita lui, Claribel, le pune mereu pe fugă și cei doi stăteau

împreună cu orele, de parcă moartea nu-i despărțise câtuși de puțin.

Yadriel și-a dat ochii peste cap. Lui chestiile astea i se păreau foarte melodramatice. Dacă Felipe ar fi fost amabil să plece odată dincolo, ar fi putut și Yadriel să doarmă ca lumea noaptea, în loc să-l trezească Felipe și Claribel cu cer-turile lor sau, mai nasol, câte un cover oribil după „Wonderwall”.

Însă brujx preferau să nu silească niciun spirit să plece în lumea de dincolo. Cât timp erau liniștite și nu deveneau maligno, brujos le lăsau în pace. Însă niciun spirit nu putea să rămână acolo o veșnicie. Până la urmă, ajungeau versiuni violente și perverse ale sinelui lor de dinainte. Blocat cum era între tărâmul viilor și cel al morților, orice spirit obo-sea tot mai tare și-și pierdea încet-încet umanitatea. Orice urmă de omenie se ștergea de tot, iar brujos nu mai puteau decât să le taie priponul și să le dea drumul, să treacă mai departe în viața de apoi.

Yadriel i-a făcut semn Maritzei să-l urmeze pe o cărare lăturalnică, să nu-i zărească Felipe. Când nu l-au mai văzut, a tras-o de mânecă și a dat din cap. A luat-o la goană, făcând slalom printre statui de îngeri și sfinți, cu grijă să nu-și prindă rucsacul în degetele lor rășchirate. În jur erau sarcofage de suprafață și mai multe mausolee mari, cât să încapă o fami-lie întregă în ele. Mersese pe aici de sute de ori și se orienta și în somn prin labirintul de morminte.

A trebuit să mai facă o oprire când au ajuns lângă spiritele a două fete care jucau baba-oarba. Se fugăreau, cu bucele și rochițele negre, asortate, fluturându-le. Râdeau de se pră-pădeau când treceau în fugă prin mormintele ca niște cotețe, în care se ținea cenușa morților. Mormintele erau vopsite în culori vii și aliniat în șiruri dese, când galben-aurii, când

portocalii-rază-de-soare, bleu-ciel sau verde-spumă-de-mare. Ușițele de sticlă lăsau să se vadă urnele de lut dinăuntru.

Yadriel a pornit tiptil, ascunzându-se cu Maritza. Cei mai mulți s-ar fi îngrozit să vadă două fete moarte alergându-se prin cimitir, însă micuțele Nina și Rosa erau periculoase din alt motiv. Erau două pârâcioase înrăite și nu putea ști dacă n-o să-l toarne lui taică-său. Dacă aflau ceva nasol despre tine, te șantajau la greu și te torturau de nu te vedeai.

De exemplu, te puneau să te joci de-a v-ați ascunselea cu ele ore în șir, trișând mereu, căci aveau corpuri imateriale, sau te lăsau să aștepți în spatele containerului împuțit într-o după-masă toridă din LA, unde te ascunsesesi ca să te găsească ele. Chiar nu merita să le rămâi dator.

Când fetele au fugit, în sfârșit, în altă parte, Yadriel s-a repezit spre destinația lor finală, fără să mai irosească vreo clipă.

Au făcut colțul, ajungând în fața porții cu acoperiș, care ducea spre biserică. Yadriel și-a dat capul pe spate. Cărămizile vopsite în alb se înălțau alcătuiind o arcadă. Pe ea scria frumos, de mână, cu vopsea neagră „El Jardín Eterno”. *Grădina Eternă*. Vopseaua era ștearsă, însă Yadriel știa că văru-său, Miguel, deja primise sarcina s-o împrăspăteze înainte să înceapă serbarea de Día de Muertos, în câteva zile. Intrușii erau ținuți afară de un zăvor uriaș cu lacăt.

Fiind capul familiilor de bruix, tatăl lui Yadriel, Enrique, ținea cheia la el și nu le-o dădea decât acelor brujos care intrau în rondul de noapte la cimitir. Yadriel n-avea cheie, așa că i se permitea să intre doar ziua sau la ceremonii și sărbători.

— ¡*Vámonos!* i-a șoptit Maritza printre dinți, împungându-l în coaste cu o unghie manichiurată, încât era să sară cât colo.

Avea părul scurt și des răvășit de vânt. Fața rotundă, cu bărbie ascuțită, îi era încadrată de bucle roz și mov pastelat, contrastând cu tenul ei cafeniu-închis.

— Tre' s-ajungem înăuntru până nu ne ia careva la ochi!

Yadriel a plesnit-o peste mână.

— *Ssst!* a repezit-o tăios.

În ciuda atenționării, Maritza nu părea să-și facă griji că o să dea de bucluc. De fapt, era în culmea încântării. Se uita cu ochii ei negri, mari, iar pe buze îi juca un rânjet diabolic, pe care Yadriel îl cunoștea prea bine.

Yadriel s-a furișat în stânga porții. Între ultimul stâlp de fier forjat și zid era un gol lăsat de niște cărămizi prăbușite. Și-a azvârlit rucsacul peste zid, apoi s-a strecurat înăuntru, pieziș. Stâlpul i s-a frecat dureros de piept, chiar și prin binderul din poliester și spandex. Ajuns dincolo, s-a oprit să-și aranjeze crop-ul de sub tricou, ca să nu-i intre clemele în coaste. Îi luase ceva să găsească un model care să-i confere un piept masculin fără să-l mănânce sau să plesnească pe el.

Și-a pus rucsacul pe umăr și, când s-a întors, a văzut că Maritza se descurca un pic mai greu. Își lipise spatele de cărămizi și încerca să se bage prin gard, cu câte un picior de o parte și de alta a stâlpului. Yadriel și-a mușcat pumnul ca să-și înăbușe râsul.

Maritza s-a uitat furioasă la el, chinuindu-se să-și extragă fundul din strânsoare.

— *¡Cállate!* i-a zis ea tăios, împleticindu-se în sfârșit de partea cealaltă. Curând o să trebuiască să găsim o altă porțiță.

Și-a șters blugii mânjiți de murdărie.

— De-acum suntem mari.

— Fundul tău e prea mare de-acum, a tachinat-o Yadriel. Poate o lași mai moale cu pastelitos, i-a zâmbit el.

— Și să-mi pierd formele? a întrebat ea, trecându-și mâinile în jos, pe coapse și pulpe. Mersi, dar mai bine mor, a continuat, cu un zâmbet sarcastic.

I-a ars un pumn în braț și a luat-o cu pași mari spre biserică.

Yadriel a fugit după ea.

Aleea pietruită era mărginită de straturi de crăițe – *flores de muerto*. Florile înalte, galben-portocalii, se sprijineau unele de altele ca niște tovarăși beți. Înfloriseră din plin în ultimele luni, înainte de Día de Muertos. Petalele scuturate erau risipite pe pământ ca niște confetti.

Biserica era văruiată în alb, cu acoperiș de teracotă. De o parte și de alta a ușilor mari de stejar erau vitralii cu raze pictate. Deasupra se vedea o firidă în zidul semicircular, unde așezaseră încă o cruce. Într-o parte și cealaltă erau două deschizături largi, în care se aflau clopotele de fier.

— Ești gata?

Maritza se uita la el fără pic de neliniște pe chip. I-a zâmbit radios, țopăind deja de nerăbdare.

Yadriel își simțea inima zvâcnindu-i în vene. Stomacul i se strângea de emoție.

Se furișă cu Maritza în cimitir, noaptea, de când erau copii. Curtea bisericii era un loc de joacă și o ascunzătoare numai bună când erau mici. Destul de aproape de casă încât s-o audă pe Lita chemându-i la masă. Însă în biserică nu se mai furișaseră niciodată. Dacă se încumeta, ar fi încălcat vreo zece reguli și tradiții de bruja.

Dacă se încumeta, nu mai era cale de întoarcere.

Yadriel a dat țepăn din cap, încleștându-și pumnii pe lângă corp.

— Haide să trecem la treabă.

A simțit că i se zbârlește părul la ceafă și tot atunci, lângă el, s-a înfiorat și Maritza din tot corpul.

— Ce vreți să faceți?

Întrebarea tăioasă i-a zguduit pe amândoi. Maritza a sărit mai în spate și Yadriel a trebuit s-o prindă de brațe ca să nu-l dărâme.

La stânga lor stătea un om lângă un mormânt mic, pier-siciu.

— Aoleu, Tito, a răsuflat Yadriel ușurat, încă ținându-se de pieptul hanoracului. Ne-ai speriat de moarte!

Maritza a pufnit indignată.

Uneori, câte o fantomă putea trece neobservată până și de simțurile lui Yadriel și ale Maritzei.

Tito era un bărbat bondoc, îmbrăcat în tricoul echipei naționale de fotbal a Venezuelei și șort. Pe cap avea o pălărie mare și roasă, de pai. Își mijea ochii la Yadriel și Maritza, de sub borul pălăriei, aplecat peste crăițe. Tito era de mult timp grădinarul cimitirului.

Sau, mă rog, fusese. Tito era mort de patru ani.

Pe când trăia, Tito fusese un grădinar incredibil de talentat. Livra flori pentru serbările de bruix, precum și pentru nunțile, sărbătorile și înmormântările locuitorilor fără puteri magice din estul Los Angelesului. Dacă la început vânduse flori la găleată în piața de vechituri, mai târziu își deschisese o florărie în toată regula.

După ce murise în somn și fusese dus la locul de veci, Tito își făcuse iar apariția la cimitir, hotărât să îngrijească mai departe florile cărora le dedicase atâtea eforturi mai toată viața lui. Îi spusese tatălui lui Yadriel că nu-și terminase treaba și nu avea încredere în nimeni să-i preia meseria.

Enrique i-a zis că Tito poate să rămână atât timp cât e Tito. Yadriel se întreba dacă tatăl lui chiar ar fi reușit să elibereze spiritul lui Tito, atât de încăpățânat era.

— Ce vreți să faceți? a repetat Tito.

Sub luminile portocalii ale bisericii, părea destul de solid, deși o idee cam străveziu, în comparație cu foarfeca de grădărit foarte materială din mâinile lui. Spiritele se ștergeau pe la margini și la culoare erau un pic mai palide decât lumea înconjurătoare. Păreau o poză nefocalizată și desaturată. Dacă Yadriel întorcea un pic capul, Tito se vedea mai năclăios și mai șters, în fundal.

Lui Yadriel i-a venit să-și ardă una. De la atâtea emoții, fusese cu mîntea în altă parte și nu-l simțise pe Tito din timp.

— Cum de voi doi nu sunteți acasă, cu toți ceilalți? i-a presat Tito.

— Păi, tocmai voiam să mergem până la biserică, a spus Yadriel, cu vocea pierindu-i în plină frază.

O ridicare de sprânceană zbârlită i-a dat de înțeles că Tito nu punea botul.

— Ca să vedem dacă găsim niște chestii, a zis Yadriel ridicând din umeri. Să fim siguri că totul e... pregătit.

Cu un *cranț*, foarfeca lui Tito a retezat o căpățână veștedă de crăiță de pe tulpină.

Maritza i-a ars un cot în coaste și i-a făcut semn din cap, nerăbdătoare.

— Ah! (Yadriel s-a grăbit să-și dea jos rucsacul și a scotocit în el, scoțând o legătură albă de cârpă.) Ți-am luat ceva!

Felipe era prea prins cu iubita lui ca să-i pese ce puneau la cale Yadriel și Maritza și nu era așa greu să te fofilezi pe lângă Nina și Rosa, însă cu Tito situația era cam în ceață. Fusese bun prieten cu tatăl lui Yadriel și nu răbda aiurelile.

Însă, dacă-i dădeai ceva de mâncare, putea să închidă ochii.

— Tocmai ce le-a făcut Lita, sunt calde!

Yadriel a dezvelit o *concha*. Era o chiflă dulce, delicioasă, sfărâmicioasă deasupra, semănând cu o scoică.

— Ți-am adus una verde, preferata ta!

LIBRIS | WE KNOW BOOKS

Dacă Tito nu se lăsa convins de minciunile lui cusute cu ață albă, poate îl cucerea cu niște *pan dulce*.

Tito a dat din mână a lehamite.

— Ce-mi pasă mie ce prostii fac doi *buscapleitos* ca voi, a mormăit el.

Maritza și-a dus dramatic mâna la piept, cu o exclamație.

— *Noi?* N-o să ne vezi în veci să...!

Yadriel a împins-o pe Maritza, ca să-i închidă gura. Nu credea că erau cine știe ce derbedei din fire, mai ales dacă se gândea la o parte din brujx care nu împliniseră anii lui, însă știa și că Tito n-o să pună botul la aerele de îngerăși neprihăniți.

Spre norocul lor, Tito părea să vrea să scape de ei.

— *Pa' fuera*, i-a trimis el la plimbare. Vedeți să nu vă atingeți de *cempasúchitlul* meu.

Yadriel n-a așteptat să-i spună de două ori. A apucat-o pe Maritza de braț și a luat-o spre biserică.

— Lasă-mi *concha*, a adăugat Tito.

Yadriel i-a lăsat-o pe mormântul piersiciu, iar Tito și-a văzut mai departe de tunsul crăițelor.

A urcat în fugă scara bisericii, cu Maritza după el. Când s-a opintit în ele, ușile masive s-au deschis cu un geamăt.

Yadriel și Maritza s-au furișat printre strane. La interior, biserica avea un aspect simplu. Spre deosebire de cele obișnuite, nu erau prea multe rânduri de strane, iar în spate nu erau bănci. Când se adunau brujx la ceremonii și ritualuri, lumea stătea strânsă în cercuri mari, în spațiul deschis. Trei ferestre înalte alcătuiau apsida bisericii. Ziua, soarele Californiei pătrundea prin geamul colorat, cu desene complicate. Pe altarul principal erau înghesuite zeci de lumânări neaprinse.

Pe o poliță din mijlocul peretelui era o statuie cu zeița lor sacră, *diosa* de la care brujx primiseră darul puterilor magice

cu milenii în urmă, pe vremea când zeii și monștrii sălășluiau prin America Latină și Caraibe: Sfânta Morților.

Era un schelet sculptat în piatră albă. Degetele osoase, zâmbetul dințat și ochii goi erau scoase în evidență prin tușe de vopsea neagră. Sfânta Moarte era îmbrăcată într-un *huipil* tradițional, tivit cu dantelă albă, și o fustă cu volane. Pe creștet purta un acoperământ care-i curgea pe umeri. Gulerul tunicii și tivul acoperământului erau ornate cu floricele delicate, din fir de aur. În mâinile scheletice ținea un buchet de crăițe proaspete de-ale lui Tito.

Purta o mulțime de nume și titluri – Santa Muerte, *la Huesuda*, Sfânta Umbrelor, Mictecacihuatl, în funcție de fiecare cultură și limbă, însă toate reprezentările și imaginile ei însemnau, în fond, același lucru. Yadiel își dorea mai mult decât orice pe lume să-i câștige binecuvântarea și propriul *portaje* și s-o slujească. Își dorea să fie ca toți ceilalți brujoși, să găsească spirite rătăcite și să le ajute să treacă în viața de apoi. Își dorea să stea treaz toată noaptea și să facă, plictisit, rondul prin cimitir. Ce să mai, ar fi smuls bucuros buruieni și ar fi vopsit morminte cu orele, dacă așa l-ar fi recunoscut ai lui drept brujo.

În timp ce se apropia de ea, mânat de dorința de a-i sluji, se gândea la atâtea și atâtea generații de brujoși care-și avuseseră propriile ceremonii de *quince*s în același loc. Bărbați și femei care emigraseră de pretutindeni – Mexic și Cuba, Puerto Rico și Columbia, Honduras și Haiti, chiar și străvechii incași, azteci și mayași –, toți primindu-și puterile de la zeii din vechime. Un amestec de culturi pitorești și palpitate, care se împleteau pentru a le întregi comunitatea.

Când brujoși împlineau vârsta de cincisprezece ani, se prezentau în fața Sfintei Morți, care le dădea binecuvântarea și le unea magia cu instrumentul pe care și-l aleseseră, așa-numitul *portaje*. Femeile aveau adesea *portaje* rozariu (simbol